

تحلیلی بر نتایج پنجمین انتخابات مجلس ملی آذربایجان / علی حیدری منور

تحلیلی بر نتایج پنجمین انتخابات مجلس ملی آذربایجان / علی حیدری منور

پنجمین انتخابات مجلس ملی آذربایجان از زمان استقلال این کشور در مورخه 10 آبان ماه برگزار گردید. در این انتخابات 1247 تن کاندیدای انتخابات مجلس ملی آذربایجان شده بودند که 480 تن از کاندیداها انصراف دادند و 767 تن برای کسب 125 کرسی پارلمانی به رقابت پرداختند. بیشتر کاندیداها نمایندگان 22 حزب سیاسی آذربایجان بودند که از این تعداد 15 حزب به صورت فردی و 7 حزب دیگر نیز به صورت گروهی در این انتخابات شرکت کردند. بر اساس گزارش کمیسیون مرکزی انتخابات جمهوری آذربایجان بیش از 500 نماینده از 40 نهاد بین المللی مختلف از جمله مجمع پارلمانی شورای اروپا و نیز از 27 کشور برای نظارت به این دوره انتخابات وارد این کشور شده بودند. بر اساس این گزارش، همچنین 66 هزار ناظر محلی در 5 هزار 547 حوزه انتخاباتی در سراسر این کشور به چگونگی برگزاری این دوره انتخابات نظارت می کردند. در این دوره انتخابات مجلس ملی جمهوری آذربایجان از جمعیت 9 میلیون و 611 هزار نفری این کشور بیش از 5 میلیون و 93 هزار نفر واجد شرایط رای دادن بودند که می توانستند آرای خود را به صندوق ها بریزند. قبل از برگزاری انتخابات تعدادی از احزاب سیاسی آذربایجان یا با تشکیل بلوک های سیاسی و یا بصورت فردی اقدام به معرفی کاندیداهای خویش برای شرکت در این انتخابات کرده بودند. حزب مساوات آذربایجان که بزرگترین حزب سیاسی مخالف دولت باکو می باشد در هیچ بلوک سیاسی عضو نشده و اعلام داشت که بصورت فردی در انتخابات پارلمانی شرکت خواهد کرد. علیرغم تضعیف حزب مساوات آذربایجان بدلیل درگیریهایی داخلی این حزب ناشی از انتخابات ریاست حزب مساوات در سال 2014 میلادی، مسئولان حزب مساوات بالاخره بعد از کش و قوس های فراوان لیست کاندیداهای حزب مساوات برای شرکت در انتخابات پارلمانی آذربایجان را نهایی نموده و به کمیسیون مرکزی انتخابات آذربایجان ارسال کردند که در این بین نام عارف حاجیلی رئیس فعلی و عیسی قنبر رهبر سابق این حزب نیز در بین کاندیداهای تأیید شده از سوی کمیسیون مرکزی انتخابات آذربایجان دیده می شد. حزب مخالف جبهه خلق آذربایجان نیز که همانند حزب مساوات از درگیریهایی داخلی و احتمال فروپاشی حزب بدلیل پیوستن تعداد زیادی از اعضای حزب جبهه خلق به رازی نورالله اف معاون سابق و اخراجی علی کریمی رهبر حزب جبهه خلق رنج می برد از شرکت در انتخابات مجلس ملی آذربایجان انصراف داد. حزب اسلام از احزاب مهم جمهوری آذربایجان نیز در این انتخابات مشارکت نکرد. حزب دموکرات آذربایجان یکی از بزرگترین احزاب مهم آذری نیز در اعتراض به ممانعت دولت باکو از سفر ناظران انتخاباتی سازمان همکاری و امنیت اروپا و پارلمان اروپا به آذربایجان، انتخابات پارلمانی آذربایجان را بایکوت کرد. احزاب سیاسی جبهه خلق کلاسیک، ملت، آزادی، آیدنلار، دموکراتیک آزادی، کل آذربایجان و توسعه و شهروندی آذربایجان برای شرکت در انتخابات آتی مجلس ملی آذربایجان بلوک جدیدی بنام آزادلیق- 2015 تشکیل دادند. کمیسیون مرکزی انتخابات آذربایجان صلاحیت میر محمود میر علی اوغلو رئیس حزب جبهه خلق کلاسیک آذربایجان و یکی از اعضای ائتلاف بلوک آزادلیق- 2015 را تأیید نکرد. چند روز قبل از برگزاری انتخابات عارف حاجیلی رئیس حزب مساوات آذربایجان اعلام کرد که حزب مساوات بدلیل غیر دموکراتیک بودن روند انتخابات مجلس ملی آذربایجان و بی طرف نبودن کمیسیون مرکزی انتخابات کشور بدلیل حمایت از کاندیداهای حزب حاکم از شرکت در انتخابات مجلس ملی آذربایجان کناره گیری می کند. وی از کاندیداهای دیگر احزاب سیاسی آذری خواست تا در این انتخابات شرکت نکنند. حزب مساوات آذربایجان همچنین با صدور بیانیه ایی از دولت باکو خواست تا برگزاری انتخابات مجلس ملی آذربایجان را چهار ماه به تاخیر بیندازد. بر اساس این بیانیه دلایل حزب مساوات آذربایجان برای کناره گیری از انتخابات مجلس ملی آزاد نشدن زندانیان سیاسی، وجود تبعیض بین کاندیداهای احزاب، در اختیار نداشتن زمان تبلیغاتی رایگان در رسانه های دولتی و عدم آزادی بیان عنوان شده بود. علیرغم تصمیم حزب مساوات آذربایجان برای عدم مشارکت در انتخابات مجلس ملی آذربایجان بدلیل روند غیر دموکراتیک این انتخابات، کمیسیون مرکزی انتخابات آذربایجان با این تصمیم مخالفت و اسامی کاندیداهای این حزب را حذف نکرد. بدنبال برگزاری انتخابات در مورخه 10 آبان ماه کمیسیون مرکزی انتخابات آذربایجان اعلام داشت که 71 تن از کاندیداهای حزب حاکم آذربایجان نوین به مجلس ملی راه یافته اند. بر اساس این گزارش 39 تن از کاندیداهای پیروز بی طرف و بقیه نیز از احزاب طرفدار دولت هستند. همچنین بر اساس این گزارش 2 میلیون و 897 هزار تن از واجدان شرایط رای دادن (7/55 درصد) در این انتخابات شرکت نموده اند. برگزاری این انتخابات در حالی صورت گرفت که دفتر کار با نهادهای دموکراتیک و دموکراسی سازمان همکاری و امنیت اروپا از نظارت بر انتخابات مجلس ملی آذربایجان خودداری کرد. پیروزی حزب حاکم آذربایجان نوین در این انتخابات علیرغم وجود برخی مشکلات سیاسی-اجتماعی و اقتصادی در این کشور و نیز تحریم انتخابات از سوی تعدادی از احزاب سیاسی مخالف دولت باکو به عوامل مختلفی بر می گردد که حتی با وجود مشارکت مخالفان پیروزی حزب آذربایجان نوین مسجل بود.

یکی از دلایل موفقیت حزب حاکم به عدم اعتماد مردم آذربایجان به احزاب مخالف دولت فعلی باکو مربوط می باشد. زیرا مردم آذربایجان از رهبران احزاب مخالف غرب گرا در موضوع مناقشه قره باغ و اداره کشور در اوایل استقلال آذربایجان خاطره خوبی ندارند. از سوی دیگر مردم با مشاهده رشد اقتصادی آذربایجان بعد از شروع ریاست جمهوری الهام علی اف که با فروش نفت ارتباط مستقیم دارد و به شکل گیری یک دولت رانتیر در این کشور کمک کرده است، بر این باورند که برای ادامه روند توسعه جمهوری آذربایجان الهام علی اف و حزب آذربایجان نوین گزینه بهتری هستند.